

Judas, de man van Kariot

Hoofdstuk 79

Lieve kleinkinderen,

In de bijbel staat: geloof, hoop en liefde, maar de belangrijkste van deze drie is de liefde.

Op 16 oktober 1970 zijn omie en ik in de kerk in Loppersum getrouwd. De dominee preekte over 1 Korintiërs 13.

Ik raad jullie aan om dit hele hoofdstuk een keer te lezen. Een bijzonder mooi hoofdstuk is dit. In vers vijf staat ook over de liefde: zij zoekt zichzelf niet.

In onderstaand hoofdstuk, 'Judas, de man van Karioth' gaat het over de discipel die Jezus verraden heeft. Judas hield heel veel van Jezus, maar omdat Jezus niet deed wat Judas wilde, veranderde Judas zijn liefde in haat. In zijn liefde voor Jezus wilde Judas er zelf beter van worden.

Lieve kleinkinderen, hoe vaak gebeurt dat nog, dat uit teleurstelling de liefde van een man of vrouw verandert in haat. Jullie kennen allemaal wel een klasgenoot, van wie de ouders na een 'vechtscheiding' uit elkaar zijn gegaan. Hoe teleurgesteld in elkaar waren die ouders. Ja, toen ze trouwden hadden ze een totaal ander verwachtingspatroon van elkaar, dan in de praktijk waar bleek te zijn.

Als je in je liefde voor je man of je vrouw alleen jezelf zoekt, alleen je eigen genot, dan houdt je huwelijk geen stand.

Hoofdstuk 79 - De man van Kariot - Lucas 22 : 1- 6

In diezelfde week kwam het Sanhedrin in één van de bijgebouwen van de tempel bijeen om te overleggen, wat ze met Jezus gingen doen. Het was niet de eerste keer dat ze bij elkaar kwamen om over dit onderwerp te praten. Hun besluit stond al heel lang vast: Jezus moest dood. Het ging er nu alleen maar om wanneer ze dat het beste konden doen.

Als Jezus nu een normaal en gewoon man was geweest, deze Nazarener, een reizend leraar of een wonderdokter, zoals er in die tijd wel meer door het land trokken, dan hadden ze wel geweten hoe ze dit probleem 'Jezus' aan hadden moeten pakken. Er was altijd wel iemand te vinden, die voor veel geld een moord wilde plegen. Zoiets was natuurlijk niet volgens de wet, maar een groot

kwaad kon dat niet zijn: die verrader verdiende niet beter en als zo'n moord nu het volk ten goede kwam? De Zeloten vermoordden ook wel eens stiekem iemand. En als je het een beetje handig aanpakte, dan kraaide er geen haan naar. Zelfs de Romeinen maakten zich niet druk over een vermoorde Jood meer of minder, als die Jood maar geen vriend van hen was.

Maar één ding was zeker, zoals het nu met die Jezus ging, zo kon het niet langer. Zelfs wanneer het gewone volk niet bij hem was, moest men toch altijd nog rekening houden met zijn twaalf leerlingen. Zij volgden hem overal en zij deden alles voor hem. Het was gewoon onmogelijk om Jezus stiekem gevangen te nemen en hem te doden. Maar stel dat hen dit wel zou lukken, dan hadden ze nog hun doel niet bereikt. Zijn leerlingen zouden gewoon zeggen, dat Jezus op reis was gegaan, de wildernis in en dat hij terug zou komen om zich te openbaren als de Messias. Dat gewone volk was dom genoeg om zo'n verhaal te geloven.

Er was maar één manier om definitief van Jezus af te komen: ze moesten hem gevangen nemen en hem als een oproerkraai, een rebel aan de Romeinen overleveren. Pas wanneer stadhouder Pilatus hem veroordeeld zou hebben en hij als een valse Messias aan het kruis hing, pas dan zouden de Galileeërs beseffen, dat ze bedrogen waren en hun verering voor Jezus zou veranderen in felle haat. Maar zelfs als zij deze plannen zouden kunnen verwezenlijken, dan nog zouden ze uiterst voorzichtig te werk moeten gaan.

Het Sanhedrin, het hoogste rechtscollege in Jeruzalem

Het was waar, de volksgunst voor Jezus was niet meer zo groot, als een paar dagen geleden toen Jezus op een ezelsveulen Jeruzalem binnenreed, maar dat kon zo weer veranderen. Konden ze Jezus op het tempelplein gevangen nemen, met als die mensen om hem heen? Nee, als de mensen Jezus zouden zien met de handboeien om, dan zou zo de vlam in de pan kunnen slaan en een groot oproer uitbreken.

Er broeide toch al veel verzet in de overvolle stad Jeruzalem, nu tijdens het Paasfeest de rebel Barabbas, met twee van zijn handlangers, gekruisigd zouden worden.

En op deze dag nam het Sanhedrin, de hoogste rechtbank in Israël het volgende besluit: de tempelpolitie zou Jezus gevangen nemen en wel voor het Paasfeest. Lukte dat niet, dan een week erna. Maar zeer beslist niet tijdens het Paasfeest en ook niet op het tempelplein.

Maar toen deze hoge heren van het Sanhedrin de rechtszaal verlieten, hadden ze toch geen goed gevoel over hun genomen besluit. Ja, het was met hun plannen om Jezus te doden al zo vaak misgegaan....

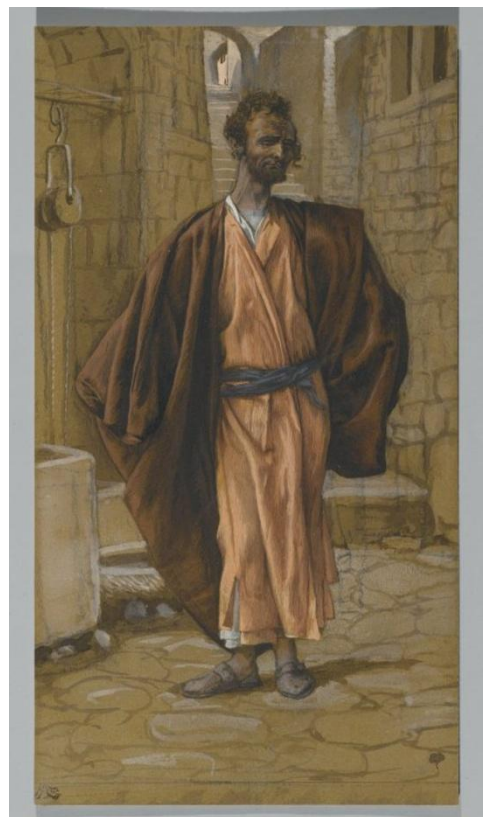
Maar op deze zelfde dag, terwijl de overpriesters en de Schriftgeleerden overleg pleegden met de officieren van de tempelwacht, gebeurde er iets waar geen mens rekening mee had gehouden en dat alles veel gemakkelijker maakte: Judas Iskariot, één van de twaalf leerlingen van Jezus kwam bij hen en bood hun aan, om Jezus voor geld aan hen over te leveren....

Er was een tijd geweest, in het begin toen Jezus door de dorpen en steden van Galilea trok, dat ook Judas in Jezus geloofde en wist dat hij de Messias was.

Judas had geen spijt dat hij alles achter zich gelaten had, om Jezus te volgen. Het was hem een eer om een leerling te zijn van deze profeet uit Galilea. Judas geloofde met hart en ziel dat eens het hele volk Israël Jezus zou aannemen als hun Messias.

Dat zouden blijde tijden worden, wanneer Jezus op de troon van David zou zitten en heerschappij zou voeren over alle volken van de wereld.

Wat gaf het, dat hij nu nog arm was, geen eigen huis bezat en dat hij zelfs van giften en gaven moest leven, als zo'n heerlijkheid hem te wachten stond?

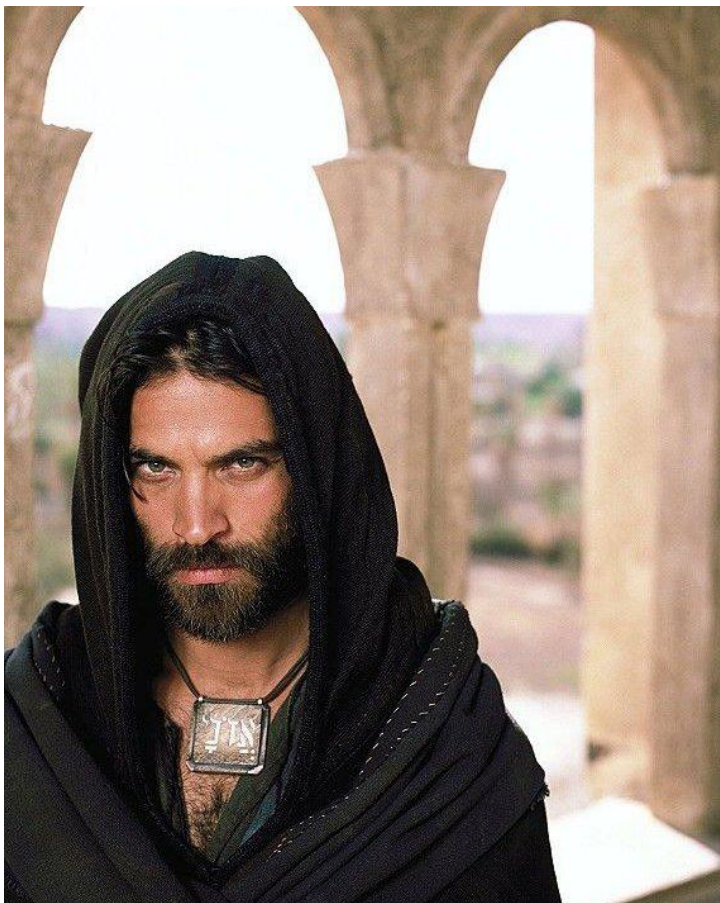

Door lijden naar heerlijkheid. Ging dat niet altijd zo, met wie door waarheid groot werd? Was dat ook niet zo met Jozef gegaan? Vanuit de gevangenis onderkoning worden van Egypte! En hoe was het gegaan met Mozes en met koning David?

Spraken de profeten ook niet meer over het lijden van de Messias, dan over zijn Heerlijkheid? Ja, het zou wel goed komen met de Man van Nazareth. En hij, Judas, wilde alles met hem delen. Ook dit armoedig bestaan van zwerven van stad naar stad. Of tijdens de lange dagtochten honger en dorst lijden. Ook voor Judas was het geen probleem om de hitte van de zomer en de kou van de winterdagen te doorstaan. Zelfs niet de vijandschap en alle hoon en smaad van de mensen. Want hoe groter het lijden, dat zij nu moesten doorstaan, des te groter zou de glorie zijn, die hen te wachten stond.

Heel lang zou het niet meer duren. Dit werk in Galilea kon niet anders zijn dan een begin. Als steeds meer mensen in Jezus zouden gaan geloven en hem volgen, dan zou hij opgaan naar Jeruzalem, en zijn Koninkrijk stichten. Geen macht ter wereld zou hem kunnen tegenhouden. Pilatus niet en ook al die Romeinse legioenen uit Rome niet.

En zij, de twaalf leerlingen van Jezus, die alles achter zich hadden gelaten om hem te volgen, zij zouden met hem delen in zijn glorie. Judas had zo zijn gedachte, dat hij als enige Judeeër van de twaalf, niet de slechtste positie in zou nemen in Jezus' Koninkrijk.

De dag kwam dat Jezus hen allemaal, twee bij twee, door de dorpen en steden van Israël stuurde. Ook Judas ging mee en verkondigde dat het evangelie van de Messias gekomen was.

Ook Judas legde zieke mensen de handen op en ze genazen. Ook voor Judas gingen in Jezus' Naam de boze geesten op de vlucht.

Wat was Judas blij! Dit was een teken van de komende Heerlijkheid van Jezus, waarin hij mocht delen.

Soms zag hij zichzelf al zitten in een groot paleis, met buigende bedienden en slaven die vlogen op al zijn wenken.

Slechts één troon zou groter en hoger zijn, als die van hem: die van de Messias zelf.

Judas had het zelf niet eens door. Maar toen al, terwijl hij nog in Jezus geloofde, dacht hij meer aan zijn *eigen* eer, dan aan de glorie van de Messias. Dacht hij meer aan *zichzelf*, dan aan Jezus!

Niet lang na die wonderbaarlijke reis door het hele land was de ommekeer gekomen. De Zeloten wilden niets meer van Jezus weten. Het gewone volk, dat nog wel jubelde bij elk wonder dat Jezus deed, geloofde niet meer dat Jezus de beloofde Messias was. En wat het allerergste was, de leiders van het volk haatten Jezus.

Het ging allemaal heel anders dan Judas zich voorgesteld had. Jezus deed niet wat hij van hem verwachtte.

Als Jezus dan de Messias was, waarom deed hij dan niet meer zijn best om het hele volk voor zich te winnen? Dat hij niet in zee wilde gaan met die wilde Zeloten, dat was te begrijpen. Maar waarom moest Jezus steeds met zijn scherpe antwoorden de Farizeeën tegen zich in het harnas jagen? Als het ooit iets met Jezus zou worden, dan had hij die hoge heren toch nodig?

En dan die vreemde uitspraken van Jezus! Zijn koninkrijk was niet van deze aarde. Hij was niet gekomen om te heersen, maar om te dienen.

Dat zei je toch niet? Zeker niet wanneer je uit het geslacht van koning David kwam!

Stond er niet in de oude Schriften dat de Messias de heidenen zou regeren met een ijzeren scepter? Jezus, die met tollenaars aan één tafel ging zitten eten, hoe kon hij dan Israël zuiveren van alle ongerechtigheden?

Judas worstelde met deze vragen. Hij begreep alles niet meer. Maar Judas was te eigenwijs om met zijn vragen naar Jezus te gaan.

Ook met de andere discipelen kon hij hierover niet praten. Zij begrepen Jezus ook lang niet altijd. Maar zij accepteerden wel alles wat Jezus zei, ook al ging het in tegen alles wat zij hoopten en verwachtten. Maar dat kon Judas niet! Hij wilde Jezus graag volgen, alleen moest hij wel weten, wat de gevolgen daarvan waren.

Elf discipelen geloofden rotsvast in Jezus. Maar de meesten van hen waren eenvoudige visserslui uit Galilea. Zij zagen het niet eens, dat het met Jezus de verkeerde kant op ging. Hij, Judas geloofde al niet meer dat Jezus de beloofde Messias was. In elk geval zou hij heel goed opletten en als het nodig mocht zijn, dan zou hij zich op tijd uit de voeten maken. Hij moest er wel goed aan denken dat hij niet zo arm als een kerkrat achterbleef, als het straks mis ging met Jezus....

In die tijd begon Judas een beetje geld voor zichzelf achter te houden, wanneer hij geld uit moest delen aan arme mensen. In het begin schaamde hij zich een beetje, maar later ging het stelen uit de gemeenschapspot vanzelf.

Dat het nooit iets kon worden met dat koningschap van Jezus, werd met de dag duidelijker. Jezus had al een paar keer gesproken over zijn dood en als dat waar was, dan was alles voor niets geweest. Jezus was een Messias die niet sprak over strijd en overwinning, maar over lijden en sterven....

En toen Jezus later naar Jeruzalem ging en daar met zijn werk begon, werd het Judas helemaal duidelijk. Jezus deed niet zijn best om bij het Sanhedrin in de gunst te komen. In plaats daarvan joeg hij alle leiders van Israël tegen zich in het harnas.

Soms leek het erop alsof Jezus zijn eigen dood zocht! Je hoefde geen profeet te zijn om te weten, waar dit op uit zou lopen. Jezus was niet eens meer veilig in de stad Jeruzalem. Hij moest voor zijn eigen veiligheid vluchten, buiten de grenzen van Judea. En zo iemand wilde de Messias zijn, dacht Judas bitter.

De grote Davidszoon....

Nog één keer, tijdens die vreemde reis naar Jeruzalem, toen ze niet door het land van de Samaritanen gingen, maar met heel veel mensen rechtstreeks optrokken naar de tempel in Jeruzalem, had Judas nog hoop gehad, dat het toch nog goed zou komen. Die mars door Jericho, de roep van Bartiméus, het gejubel van de Galileeërs, de palmtakken op de weg.....

Zou Jezus toch nog koning worden? Durfde Jezus het nu wel aan? Als hij het wilde en alles op alles zou zetten, dan moest het toch lukken? Maar het was duidelijk. Dit was Jezus' laatste kans geweest.

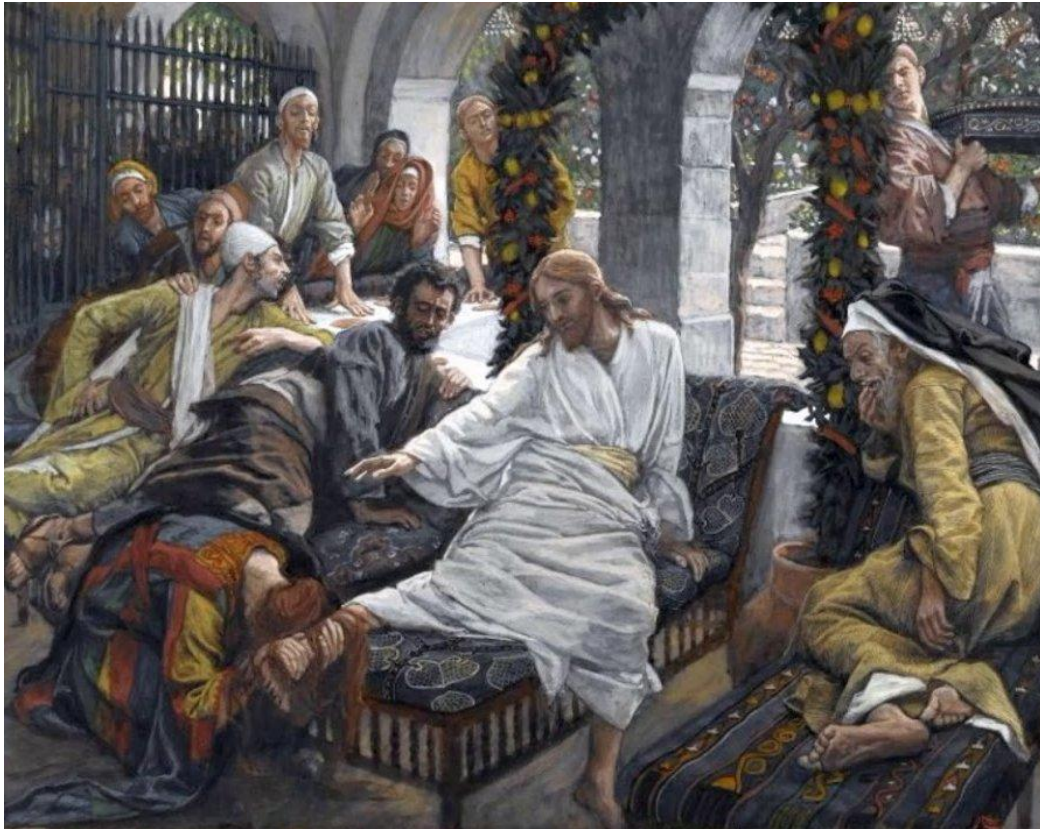

Diezelfde avond nog, in de eetzaal waar Maria de voeten van Jezus zalfde, waren zijn ogen opengegaan. Het was heel duidelijk! Geen koningseer, geen kroon en geen gouden scepter wachtte Jezus, maar het duistere graf.

'Zij heeft mij in het voren gezalfd voor mijn begrafenis.'

Deze woorden van Jezus kon Judas maar niet meer kwijt raken. Steeds maar weer moest hij hieraan denken. Deze gedachte maakte hem steeds bozer.

Het was dus helemaal niet de bedoeling van Jezus om *zijn koninkrijk* te stichten!

'Zij heeft mij in het voren gezalfd voor mijn begrafenis.'

Toch liet hij zich 'Zoon van David' noemen en nam hij de hulde van de Galileeërs in ontvangst. **Jezus had hen allemaal bedrogen:** zijn twaalf leerlingen, alle mensen om hem heen en ook het volk van Jeruzalem. En als ze niet goed opletten, dan sleepte Jezus hen allemaal mee de dood in!

En dan wat Jezus zei over geld geven aan de armen. Dat er ook later arme mensen zouden zijn, die men goed kon doen. Dat vergaf hij Jezus nooit weer. Die toon, waarop hij dat gezegd had, verwijtend en tegelijkertijd ook van 'kom Judas en vertel het mij.'

Jezus wist dus, dat hij van de armen gestolen had, maar hij had er niets van gezegd. Wanneer Jezus hem gestraft had, hem voor het oog van iedereen als dief ontmaskerd had, dat had hij kunnen begrijpen. Maar dit stil verwijt.... *Hij kon er niet tegen!*

Judas kon nog naar Jezus toegaan en schuld bekennen, maar dat wilde hij niet. Hij, Judas Iskariot, hij wou niet bidden en smeken om vergeving. Hij wilde niet leven van genade: hij wilde zijn recht hebben.

Het was *recht* dat Jezus koning werd, dat hij zou heersen over de hele wereld en dat hij, Judas, zijn leerling, deel zou hebben aan de glorie van de grote koning.

Het was *onrecht*, dat Jezus zijn kansen weggooidde en de dood zocht. Nee, nooit zou Judas een Messias volgen die hem onrecht deed!

Na die avond in Bethanië haatte Judas zijn Meester. Maar hij liet niets merken. Als een echte vriend liep hij met Jezus mee. Hij liep vooraan bij de intocht in Jeruzalem. Hij stond naast Jezus tijdens de tempelreiniging. Hij zat stil te luisteren toen Jezus sprak over de ondergang van de stad Jeruzalem.

Maar boven het ‘hosannageroep’ van de Galileeërs uit, boven het geblaat van de schapen, die geofferd werden, boven de droeve woorden van Jezus, hoorde hij steeds weer die woorden: ‘.... tot mijn begrafenis.

Ja, dat betekende **de dood en het graf**’

Maar zo hoefde het niet! En als Jezus **niet wilde** om tot Koning gekroond te worden....

En al groter en verschrikkelijker werd zijn toorn en zijn haat.

De volgende dag hoorde Judas dat het Sanhedrin had besloten om Jezus te doden en dat de overpriesters en de tempelofficiëren met elkaar overlegd hadden, hoe ze Jezus op de beste manier gevangen konden nemen.

Op dat moment wist Judas wat hem te doen stond: hij zou hen helpen en op die manier wraak nemen over alles, wat die rabbi hem aangedaan had!

Hij twijfelde niet meer. Nu, direct ging hij naar de tempel. Hij nam de kortste weg. Hij liep alsof alle duivels uit de hel hem stuurden. Dit was zijn dag! Hij kon alleen nog maar denken aan zijn wraak.

Wraak over alle vergeefse verwachtingen, over al zijn hoop, over alle armoede en schande, over alle liefde van Jezus en over zijn groot geduld. Want nu hij hier liep door de stille straten, wist hij diep in zijn hart, dat Jezus hem nog niet losgelaten had. Dat hij zelfs nu nog bij Jezus mocht komen en dat Jezus hem zou vergeven. Had Jezus niet zelf gezegd van ‘zeventig keer zeven’?

Maar hij ging niet terug. Hij wilde niet. Hij haatte Jezus en nog wel het meest om zijn liefde!

Luid klopte Judas op de deur van een bijgebouw van de tempel. Toen een dienaar hem binnen liet, liep hij rechtstreeks door naar de overpriesters.

‘Ik kan jullie helpen,’ zei hij hees, ‘ik kan jullie helpen om Jezus, de man van Nazareth, gevangen te nemen. Wat krijg ik daarvoor?’

Het was even stil. Dit kwam te onverwachts. Judas zag niet dat de ogen van de overpriesters langzaam begonnen te schitteren van onheilige blijdschap. Dat ze hun hoofden bogen zodat Judas niet kon zien, hoe blij ze met dit aanbod waren.

Pas toen ze zichzelf weer onder controle hadden, nam de oudste overpriester het woord. Bijna koel en uit de hoogte sprak hij: ‘Wanneer u ons die Nazarener in alle stilte in handen kunt spelen, op een plek waar niemand het ziet, dan krijgt u van ons dertig zilveren munten.’

Het was geen hoge prijs voor zo’n laf verraad, maar toch altijd nog meer dan niets. Dit waren drie maandsalarissen van een arbeider of de prijs voor een slaaf. Je kon er buiten de stadmuur van Jeruzalem een stukje grond voor kopen.

En als dit in Judas’ ogen te weinig geld was, dan kon over het bedrag gepraat worden. Om een zilveren munt meer, zou het niet overgaan.

Maar Judas Iskariot vroeg niet meer, want groter dan zijn geldzucht was zijn haat tegen Jezus.

‘Ik neem het aan,’ zei hij kort.

Toen ze alles besproken hadden, ging Judas weg, de stad door, naar de plaats waar Jezus was. Hij schaamde zich niet voor zijn verraad....

In de zaal van de tempel spraken de overpriesters nog lang na over deze onverwachte bezoeker. Wie had dit ooit kunnen denken? En dan nog wel één van zijn twaalf vrienden! Hij moest hem wel heel erg diep haten, deze man van Kariot, dat hij zijn Meester verkocht voor dertig zilveren munten!

Gelukkig zou nu toch nog alles goed komen en in het diepste geheim. Met hulp van deze Judas zou het ook nog kunnen *voor* het feest. Het had geen zin meer om Jezus’ dood uit te stellen.

Blij gingen ze verder met hun dagelijkse bezigheden, deze vrome priesters....

